ZAKON O POREZNOJ UPRAVI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ("Sl. novine FBiH", br. 33/2002, 28/2004, 57/2009, 40/2010, 29/2011 - odluka US, 27/2012, 7/2013, 71/2014, 91/2015 i 44/2022)

ZAKON O POREZNOJ UPRAVI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. novine FBiH", br. 33/2002, 28/2004, 57/2009, 40/2010, 29/2011 - odluka US, 27/2012, 7/2013, 71/2014, 91/2015 i 44/2022)

I - OPĆE ODREDBE I POJMOVI

Član 1

Ovim Zakonom regulira se osnov za primjenu svih poreznih zakona, Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, Zakona o fiskalnim sistemima i zakona o doprinosima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i odnosnih podzakonskih akata, te definiraju određena prekršajna djela iz oblasti poreza i sankcija za ta djela.

Ovaj zakon se odnosi na provođenje i izvršavanje aktivnosti iz oblasti svih vrsta federalnih, kantonalnih, gradskih i općinskih poreza, doprinosa, taksi, posebnih naknada, članarina turističkih zajednica, članarina obrtničkih komora i novčanih kazni za porezne prekršaje.

Pod taksama, u smislu stava 2. ovog člana, podrazumijevaju se taksa na istaknutu firmu i taksa za držanje aparata za igre na sreću i zabavne igre.

Pod posebnim naknadama, u smislu stava 2. ovog člana, podrazumijevaju se opća vodna naknada, naknada za korištenje opće korisnih funkcija šume i posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Pod članarinama turističkih zajednica, u smislu stava 2. ovog člana, podrazumijevaju se članarine koje su dužni plaćati pravna i fizička lica (samostalni preduzetnici) u određenom procentu od ostvarenog ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem određene djelatnosti utvrđene Uredbom o članarinama u turističkim zajednicama.

Pod članarinom obrtničkih komora, u smislu stava 2. ovog člana, podrazumijeva se članarina koju su dužni plaćati obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti u određenom procentu utvrđenom Pravilnikom o visini članarine, njenoj raspodjeli između udruženja obrtnika i udruženja lica koja obavljaju srodne djelatnosti, obrtničkih komora kantona i Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 2

Ukoliko su odredbe ovog zakona kojima se reguliraju organizacija i rukovodstvo Porezne uprave, saradnja Porezne uprave sa drugim vladinim organima, prava i obaveze zaposlenika Porezne uprave, prava i obaveze Porezne uprave i poreznih obveznika, identifikacija i registracija poreznih obveznika, podnošenje poreznih prijava i plaćanje poreza, razrez i naplata poreza, prinudna naplata poreznih obaveza, inspekcijski nadzor, obračun i naplata kamata, odbici i povrati više plaćenih poreza, rokovi zastare za razrez, naplata i povrat poreza, žalbe na porezna rješenja, administrativne kazne za porezne prekršaje, podzakonski akti, uručenje dokumenata, i porezna mišljenja, drugačije uređene drugim zakonima u Federaciji, tada će odredbe iz ovog zakona imati prioritet nad drugim odredbama u navedenim oblastima.

Izuzetno, odredba stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na pitanja koja su uređena Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dugovanja

sportskim kolektivima ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/14), Zakonom o visini stope zatezne kamate na javne prihode ("Službene novine Federacije BiH", br. 48/01, 52/01 i 42/06), Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/14) i Odlukom o uslovima raspolaganja obveznicama Federacije Bosne i Hercegovine na osnovu ratnih potraživanja pravnih lica ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/09).

Član 3

Pojmovi u upotrebi u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

(1) Porezi, doprinosi, takse, posebne naknade, članarine i novčane kazne:

- Porez je novčani iznos koji je porezni obveznik dužan plaćati budžetu u skladu sa poreznim zakonima,

- Doprinos je novčani iznos koji je porezni obveznik dužan plaćati vanbudžetskim fondovima u skladu sa propisima koji reguliraju te obaveze,

- Takse su novčane obaveze koje je porezni obveznik dužan plaćati u skladu sa zakonima kojima se reguliraju takse na istaknutu firmu i takse na aparate za igre na sreću i zabavne igre,

- Posebne naknade su novčani iznosi koje su dužni plaćati porezni obveznici u skladu sa čl. 169. i 170. Zakona o vodama, članom 60. stav 1. tačka a) Zakona o šumama i u skladu sa članom 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,

- Članarine turističkih zajednica su novčane obaveze koje su dužni plaćati porezni obveznici u skladu sa Uredbom o članarinama u turističkim zajednicama,

- Članarine obrtničkih komora su novčane obaveze koje su dužni plaćati članovi obrtničke komore u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima,

- Novčane kazne su novčani iznosi evidentirani u registru novčanih kazni prema poreznim prekršajima i koje se naplaćuju u postupku

prinudne naplate.

(2) porezni obveznik

- svako lice koje prema poreznim zakonima podliježe obavezi plaćanja bilo kojeg poreza, kazne ili kamate. Pojam porezni obveznik uključuje i svako drugo lice koje je u ime poreznog obveznika, po poreznim zakonima, dužno platiti porez, kaznu ili kamatu.

(3) zastupnik poreznog obveznika

- lice koje je zakonom ili drugim aktom ovlašteno da vodi dio ili sve poslove poreznog obveznika u vezi sa ispunjavanjem poreznih obaveza poreznog obveznika u skladu sa poreznim zakonima.

(4) Porezna tajna su sve informacije ili podaci o poreznom obvezniku kojima raspolažu porezni organi, izuzev:

- informacija i podataka za koje porezni obveznik u pisanom obliku izjavi da se ne smatraju poreznom tajnom;

- informacija i podataka datih u takvom obliku da se ne mogu povezati sa pojedinačnim poreznim obveznikom ili ga se na drugi način ne može identifikovati;

- podataka o naplati poreza koji se, prema odredbama ovog zakona, javno objavljuju;

- podataka o dospjelom a neplaćenom dugu poreznih obveznika ako se daju sredstvima javnog informiranja (naziv/ime poreznog obveznika, ID broj i ukupan iznos duga).

Porezne informacije i podaci koji se smatraju poreznom tajnom mogu se dati :

- organima nadležnim za poduzimanje mjera i aktivnosti sa ciljem utvrđivanja poreznih obaveza, odgovornosti za porezne prekršaje i porezna krivična djela ;

- stranim poreznim vlastima u skladu sa međunarodnim ugovorima i

- drugim licima uz pisani pristanak poreznog obveznika

- Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, Vladi kantona, Skupštini kantona, gradonačelniku, Gradskoj skupštini, općinskom načelniku,

općinskom vijeću i svim federalnim organima uprave i upravnim organizacijama.

(5) radni dan

- svaki dan osim subote, nedjelje i javno objavljenih praznika.

(6) knjige i evidencije

- dokumentacija o poslovanju, transakcijama, plaćanjima i prihodima poreznog obveznika koja je, u skladu sa poreznim zakonima, bitna za određivanje njegove porezne obaveze. Knjige i evidencije, između ostalog, uključuju: memorandume, glavne knjige, račune i računovodstvene evidencije u svim oblicima, uključujući i kompjuterske datoteke, software i opis software-a za obradu kompjuterskih datoteka.

Osim ako nije drugačije propisano poreznim zakonima, knjige i evidencije će se voditi na jednom od službenih jezika Federacije.

(7) organizacija ovlaštena za obavljanje platnog prometa

- svako pravno lice koje posjeduje dozvolu za obavljanje platnog prometa (u daljem tekstu: OOPP).

(8) lice

- svako pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, druga organizacija, fizičko lice - poduzetnik i fizičko lice - građanin.

(9) zaposlenik poreznog organa

- svako zaposleno lice na bilo kojem nivou poreznog organa.

(10) nalog za prijenos sredstava

- dokument i prateći primjerci tog dokumenta neophodni za izvršenje prijenosa sredstava sa jednog računa u OOPP na drugi račun.

(11) rok izvršenja

- određeni razmak vremena u kome treba da se obave pojedine radnje u postupku.

Kada posljednji dan koji je poreznim zakonima propisan za izvršenje neke radnje pada na dan koji nije radni, tada će se ta radnja smatrati izvršenom na vrijeme ako je izvršena prvog sljedećeg radnog dana.

(12) uručenje dokumenta

- dokument je uručen:

- pravnom licu ili organizaciji ako je dokument uručen rukovodiocu (ili licu ovlaštenom za prijem pošte) pravnog lica ili organizacije ili ako je dokument poslan preporučenom poštom na posljednju poznatu adresu pravnog lica ili organizacije;

- fizičkom licu ako je dokument uručen tom fizičkom licu ili njegovom zakonskom zastupniku, predstavniku ili punomoćniku, ili ako je dokument poslan preporučenom poštom na posljednju poznatu adresu ili mjesto stanovanja tog fizičkog lica.

(13) međunarodna pravna pomoć

- pravo Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezna uprava) da se, uz saglasnost Federalnog ministarstva finansija - Federalnog ministarstva financija (u daljem tekstu: Ministarstvo), u rješavanju određenog poreznog predmeta, za pomoć obrati inozemnom poreznom organu ili pruži potrebnu pomoć koju u rješavanju poreznog predmeta zatraži inozemni porezni organ.

(14) porezni ured

- ured Porezne uprave na bilo kojem nivou Porezne uprave čija će se nadležnost za obavljanje određenih aktivnosti utvrditi podzakonskim aktima ili aktima Porezne uprave.

II - ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Član 4

Porezna uprava je Federalna uprava u sastavu Ministarstva.

Poreznom upravom rukovodi direktor Porezne uprave (u daljnjem tekstu: direktor). Direktor ima zamjenika. Direktora i zamjenika direktora imenuje i razrješava Vlada Federacije, na prijedlog federalnog ministra finansija (u daljnjem tekstu: ministar) na period od četiri godine sa mogućnošću novog imenovanja.

Porezna uprava je organizirana na dva nivoa i to na nivou Središnjeg ureda i nivou kantonalnih poreznih ureda sa pripadajućim poreznim ispostavama. U okviru ove globalne organizacione strukture, odluke

vezane za poslove sektora i drugih organizacionih jedinica u svim uredima regulisat će se podzakonskim aktima.

Središnji ured Porezne uprave nalazi se u Sarajevu.

Direktor, uz saglasnost ministra a prema provedenoj proceduri utvrđenoj u Poglavlju IV. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/03, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06), postavlja i razrješava rukovodioce sektora unutar Središnjeg ureda.

III - SARADNJA I PRAVNA POMOĆ

Član 5

Porezni organi su obavezni međusobno sarađivati prilikom izvršavanja dužnosti vezanih za provođenje i izvršavanje poreznih zakona.

Porezni organi i druge vladine institucije i organi u Federaciji obavezni su međusobno sarađivati, bez nadoknade, u izvršavanju dužnosti poreznih organa, te su dužni razmjenjivati informacije koje su relevantne za obavljanje dužnosti koje su povjerene poreznim organima.

U cilju međusobne saradnje, Uprava za indirektno oporezivanje će Poreznoj upravi, bez nadoknade, staviti na raspolaganje informacije za inspekcijski nadzor lica koja podliježu obavezi plaćanja poreza koji proizlaze iz prelaska roba preko granica.

U cilju međusobne saradnje, Uprava za indirektno oporezivanje će Poreznoj upravi, bez nadoknade, staviti na raspolaganje informacije za primjenu mjera naplate porezne obaveze koja proizlazi iz prelaska roba preko granica. Porezna uprava kad utvrdi činjenice i (ili) okolnosti koje daju povoda sumnji o postojanju krivičnih djela iz oblasti poreza, istražit će relevantne informacije i, nakon odluke da ima osnova za podizanje krivične prijave za krivično djelo, proslijedit će relevantne dokaze i preporuke nadležnom tužilaštvu.

Na zahtjev tužilaštava, porezni organi pružit će pomoć u prikupljanju podataka u istražnom postupku zbog kršenja poreznih zakona.

Na zahtjev Porezne uprave, federalni i kantonalni organi nadležni za unutrašnje poslove dužni su, bez nadoknade, osigurati neophodnu pomoć za izvršavanje poreznih aktivnosti, a posebno u slučajevima privođenja i drugih vrsta asistencije prilikom rada na terenu.

Porezna uprava dužna je razmjenjivati informacije sa odgovarajućim organima u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu u cilju većeg poštivanja poreznih zakona oba entiteta i Distrikta.

Porezna uprava i Uprava za indirektno oporezivanje dužne su koordinirati aktivnosti i obostrano razmjenjivati informacije sa odgovarajućim organima u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu u cilju većeg poštivanja poreznih zakona oba entiteta i Distrikta.

Član 6

Pružanje međunarodne pravne pomoći zasniva se na međunarodnim ugovorima.

Ako nije sklopljen međunarodni ugovor, pravna pomoć se pruža pod sljedećim uvjetima:

- ako postoji uzajamnost,

- ako se država koja prima pravnu pomoć obaveže da će primljena obavještenja i dokumentaciju koristiti samo u svrhu poreznog, prekršajnog i krivičnog postupka, kao i da će ta obavještenja i dokumentacija biti dostupni samo onim licima, organima uprave i sudovima koji vode navedene postupke,

- ako dostavljanje podataka ne ugrožava javni poredak i druge bitne interese Federacije, da ne postoji opasnost odavanja trgovinske, industrijske, tehnološke ili profesionalne tajne, kao i da davanje podataka neće poreznom obvezniku uzrokovati štetu nespojivu sa svrhom pravne pomoći.

Prije dostavljanja obavještenja i dokumentacije stranoj državi, obavještava se lice na koje se navedena obavještenja i dokumentacija odnose.

Ako međunarodnim ugovorom nije predviđena mogućnost međusobnog neposrednog kontakta sa inozemnim organima, domaći

organi kontaktiraju sa inozemnim organima preko organa uprave nadležnog za vanjske poslove Bosne i Hercegovine.

IV - PRAVA I OBAVEZE POREZNE UPRAVE

Član 7

Zaposlenici, u okviru svojih ovlaštenja utvrđenih zakonima Federacije, imaju obaveze i pravo da:

- se strogo pridržavaju svih zakona Federacije;

- vode evidenciju o poreznim obveznicima;

- utvrđuju poreznu obavezu poreznog obveznika na osnovu njegove porezne prijave, njegovih poslovnih knjiga i evidencija, kao i drugih dokaza, uključujući korištenje indicija kao dokaza u skladu sa članom 67. ovog zakona;

- traže izvršavanje naloga za plaćanje, te u slučaju neplaćanja ili nepravilnog plaćanja primjenjuju mjere na zakonom propisani način kako bi se osiguralo izvršenje ovih naloga;

- obavljaju inspekcijski nadzor u skladu sa odredbama poglavlja ovog zakona kojim se reguliše inspekcijski nadzor, izvršavaju aktivnosti prinudne naplate u skladu sa odredbama poglavlja ovog zakona kojim se regulišu postupci prinudne naplate i na drugi način primjenjuju sva ovlaštenja koja su im data u ovom zakonu ili bilo kojem drugom zakonu opće primjene u svim dijelovima Federacije;

- u skladu sa procedurama iz člana 8. ovog zakona zahtijevaju od poreznih obveznika i drugih lica da daju izjavu i predoče dokumente i druge informacije neophodne za provedbu poreznih zakona;

- u skladu sa procedurama iz člana 9. ovog zakona, uđu u prostorije u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za provedbu poreznih zakona, te da pregledaju te knjige i evidencije, uzimaju izvode, sačinjavaju kopije ili izuzimaju evidencije i knjige; u slučaju izuzimanja knjiga i evidencija, porezni obveznik i njegov zastupnik imat će pristup istim i dostavit će im se kopija dokumenata;

- tokom inspekcijskog nadzora obavještavaju porezne obveznike o njihovim pravima i obavezama;

- obavještavaju porezne obveznike o postojećim porezima, procedurama i uvjetima plaćanja poreza, kao i o poreznim zakonima i podzakonskim aktima;

- pružaju obrazovne usluge o poreznim zakonima, te pravima i obavezama poreznih obveznika;

- poreznim obveznicima daju besplatne obrasce za porezne prijave;

- odnose se prema poreznim obveznicima i drugim licima sa poštovanjem i uvažavanjem;

- provode porezne istrage i prikupljaju informacije o mogućim poreznim prekršajima i krivičnim djelima, te nadležnim organima podnose prijave u vezi sa poreznim prekršajima i krivičnim djelima;

- izdaju prekršajne naloge za porezne prekršaje propisane u ovom ili bilo kojem drugom poreznom zakonu;

- prosljeđuju informacije, uključujući porezne tajne koje su otkrivene tokom porezne istrage ili se za njih saznalo tokom bilo koje pravne službene radnje koju vrše radnici Porezne uprave, nadležnim organima kada postoji sumnja da je počinjen prekršaj ili krivično djelo;

- lice koje je pod krivičnom istragom već na prvom ispitivanju obavijeste o djelu za koje se tereti i o osnovama optužbe;

- objave okolnosti počinjenih poreznih prekršaja ili krivičnih djela iz oblasti poreza i imena osuđenih počinitelja putem masovnih medija, a također otkriju počinitelje koji izbjegavaju istragu ili suđenje;

- koordiniraju aktivnosti sa sudovima i drugim nadležnim organima vezano za obustavu početka postupka likvidacije, stečaja, reorganizacije ili poništavanja registracije pravnog lica ili organizacije na period do stotinudvadeset (120) dana radi provedbe poreznih zakona;

- zatraže od nadležnih organa koji izdaju dozvole ili su ovlašteni da izdaju dozvole, a koji nisu nadležni za poreze, da okončaju ili odbiju izdavanje dozvola fizičkim licima, fizičkim licima registrovanim kao poduzetnici, te pravnim licima ili organizacijama koje nisu izmirile svoje porezne obaveze;

- koriste usluge stručnjaka ili vještaka za pomoć u istragama ili određivanju tačnih poreznih obaveza kada takvo stručno znanje nije dostupno u okviru poreznih organa;

- sarađuju po poreznim pitanjima sa nadležnim organima u Republici Srpskoj i Distriktu Brčko;

- čuvaju porezne tajne, osiguraju da angažirani vještaci i stručnjaci ne otkrivaju porezne tajne i poštuju pravila o arhiviranju informacija o poreznim obveznicima;

- primjenjuju porezne odbitke ili vraćaju preplaćene porezne obaveze;

- pruže zaštitu radnicima i uredima Porezne uprave;

- upotrijebe opravdanu silu kada je to potrebno za izvršavanje njihovih službenih dužnosti i da nose kratko vatreno naoružanje;

- u postupku otkrivanja, istraživanja, sprečavanja, prikupljanja dokumentacije i prijavljivanja poreznih krivičnih djela preduzimaju sve mjere i radnje, u skladu sa ovlaštenjima organa unutrašnjih poslova predviđenih u odredbama Zakona o krivičnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj 43/99), na način i pod uvjetima koji su propisani u tom zakonu. Procedure za preduzimanje navedenih mjera i radnji utvrdit će se podzakonskim aktom;

- sarađuju sa institucijama nadležnim za provođenje istraga u cilju otkrivanja korupcije u poreznim organima;

- izdaju mišljenja i tumačenja za provedbu poreznih zakona koja moraju biti u skladu sa stavovima Ministarstva;

- obavljaju svoje dužnosti širom Federacije i

- druge obaveze i prava utvrđene ovim i drugim zakonima Federacije.

Zaposlenicima poreznog organa nije dozvoljeno da budu u organima političkih stranaka, niti u zakonodavnoj vlasti na bilo kojem nivou.

Član 8

Porezna uprava ima pravo da pozove bilo koje lice da dâ izjavu ili da predoči dokumente ili druge knjige i evidencije potrebne za provedbu poreznih zakona.

Oblik poziva odredit će Porezna uprava i uključiti: svrhu poziva, vrijeme i mjesto davanja izjave ili predočavanja dokumenata, te prava i obaveze pozvane stranke.

Poziv će se uručiti licu najmanje tri (3) radna dana prije dana davanja izjave ili predočavanja dokumenata.

U slučajevima kada se u pozivu zahtijeva predočavanje knjiga i evidencije, dokumenata ili drugih predmeta u pozivima će se opisati, koliko je to moguće, koje je knjige i evidencije ili druge predmete potrebno predočiti.

Fizička lica koja nisu napunila osamnaest (18) godina bit će pozvana putem svojih roditelja ili drugih zakonskih zastupnika.

Lice koje je pozvano može zatražiti od poreznog organa da promijeni mjesto ili vrijeme davanja izjave ili predočavanja dokumenata navedenih u pozivu, a najkasnije jedan radni dan prije davanja izjave ili predočavanja dokumenta. Odluka o tome da li će ova promjena biti dozvoljena ili ne je u isključivoj nadležnosti lica koje je izdalo poziv.

Pozvana stranka ima pravo na to da njen ovlašteni punomoćnik sudjeluje u toku ispitivanja kao i da snimi cijeli tok ispitivanja na video ili audiokasetu.

Tokom ispitivanja porezni organ ne smije tražiti od pozvane stranke informacije koje su zabranjene Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine.

Porezni organ nema pravo da zatraži da pozvana stranka ispunjava i (ili) potpisuje dokumente mimo svoje volje.

Pisani zapisnik postavljenih pitanja i datih odgovora u toku davanja izjave sastavit će, potpisati i datirati lice koje vodi sastanak. Video ili audiokaseta sastanka može biti sastavni dio zapisnika.

Pozivanje stranke, ispitivanje pozvane stranke i sačinjavanje zapisnika provodi se u skladu sa Zakonom o upravnom postupku, ako nije drugačije regulisano odredbama ovog zakona.

Član 9

Zaposlenici Porezne uprave imaju ovlaštenje da uđu na svaki posjed ili u prostorije gdje se:

- čuvaju ili mogu čuvati knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za provedbu poreznih zakona ili

- obavljaju ili bi se mogle obavljati bilo koje aktivnosti potrebne za provedbu poreznih zakona.

Procedure i svrha ulaska u poslovne prostorije poreznog obveznika utvrdit će se podzakonskim aktima.

Pristup poreznog organa stambenim prostorijama koje se koriste ili ne koriste za poslovne aktivnosti, bez saglasnosti fizičkog lica koje tu stanuje, dopustit će se samo ako taj porezni organ dobije i pokaže nalog koji je izdao odgovarajući sud.

Ulazak na posjed ili u prostorije poreznog obveznika u vezi sa provođenjem krivičnih istraga obavit će se u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 10

Zaposlenici poreznih organa koji djeluju u okviru svojih službenih ovlaštenja oslobođeni su odgovornosti za štetu pričinjenu drugim licima koja je tim djelovanjima nastala. U takvim slučajevima za pričinjenu štetu tužba se podiže protiv Federacije.

Zaposlenici poreznog organa odgovorni su materijalno, disciplinski, prekršajno i/ili krivično za štetu koju su na radu ili u vezi sa radom, namjerno ili iz grube nepažnje, prouzrokovali Poreznoj upravi.

Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine je organ od značaja za javnu sigurnost.

Član 11

Ako nije drugačije propisano ovim zakonom ili drugim poreznim zakonima, pravo dato radniku porezne uprave članom 7. ovog zakona može se prenijeti na druge porezne radnike u skladu sa instrukcijama koje je utvrdila Porezna uprava.

Član 12

Porezna uprava se finansira iz Budžeta Federacije i drugih izvora koji se propisuju podzakonskim aktima.

Član 12a

Na prijedlog ministra Vlada Federacije može donijeti odluku kojom će utvrditi pravo zaposlenika Porezne uprave koji rade na poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada, na poseban dodatak u visini do 30% od osnovne plaće.

Odlukom iz stava 1. ovog člana utvrdit će se poslovi kod kojih postoje posebni uvjeti rada i procent posebnog dodatka za te poslove.

V - PRAVA I OBAVEZE POREZNIH OBVEZNIKA

Član 13

Porezni obveznik ima pravo:

- da iz ureda Porezne uprave dobije besplatne informacije o porezima, kao i o poreznim zakonima i odnosnim podzakonskim aktima kojima se reguliraju procedure za plaćanje i uvjeti plaćanja;

- da dobije besplatne primjerke poreznih obrazaca i prijava za ličnu upotrebu;

- da ga porezni organi i njihovi radnici tretiraju uljudno i s poštovanjem;

- da zastupa vlastite interese pred poreznim organima neposredno ili putem ovlaštenog predstavnika;

- da izabere način vođenja knjiga, u skladu sa poreznim zakonima i podzakonskim aktima, u svrhu obračunavanja i plaćanja poreza;

- da na propisani način koristi porezne olakšice u skladu sa poreznim zakonima;

- da daje objašnjenja poreznim organima o načinu obračunavanja i plaćanja poreza;

- da bude prisutan tokom svih uredskih ili terenskih kontrola u skladu sa podzakonskim aktima;

- da uloži žalbu u skladu sa poreznim zakonima na rješenja poreznih organa;

- da traži od nadležnih sudova pomoć ili naloge potrebne za izvršenje prava koja mu pripadaju prema ovom ili drugim poreznim zakonima i

- da ima bilo koja druga prava utvrđena poreznim zakonima ili podzakonskim aktima koji imaju opću primjenu.

Član 14

Porezni obveznik ima obavezu:

- da se, u skladu sa Poglavljem VI ovog zakona, registrira kod poreznih organa i da prijavi uredu za registracije svaku promjenu adrese, vlasništva ili pravnog statusa;

- da vodi knjige i evidencije na način utvrđen zakonima i podzakonskim aktima, te da osigura vođenje i čuvanje tih knjiga i evidencija, uključujući prateće kompjuterske evidencije i dokumente, na period od pet (5) godina od dana dospijeća porezne prijave za porez na koji se odnose te knjige i evidencije;

- da podnosi porezne prijave u obliku, na mjestu i u vrijeme propisano poreznim zakonima i podzakonskim aktima;

- da izmiruje svoje porezne obaveze na način i pod uvjetima utvrđenim poreznim zakonima i podzakonskim aktima;

- da, u skladu sa zakonima Federacije, podnosi dokumente i druge informacije koje zatraže porezni organi, a koje su potrebne za provedbu poreznih zakona;

- da ne ometa nijednog radnika poreznog organa da zakonski obavlja svoje dužnosti;

- da u roku od pet (5) radnih dana obavijesti porezni ured o otvaranju ili zatvaranju računa u OOPP (za pravna lica ili organizacije Federacije o računima koje koriste u Federaciji i u inozemstvu; za strana lica i organizacije o računima koje koriste u Federaciji i računima putem kojih se izvršavaju njihove poslovne aktivnosti); ova odredba se ne primjenjuje na fizička lica, osim na ona koja se vode kao samostalni poduzetnici ili obrtnici i

- da izvršava sve druge dužnosti utvrđene poreznim zakonima i podzakonskim aktima.

Za neizvršavanje ili nepravilno izvršavanje obaveza koje porezni obveznik ima prema poreznim zakonima, bit će odgovoran na način i prema uvjetima utvrđenim ovim zakonom ili drugim zakonima Federacije.

VI - REGISTRACIJA I IDENTIFIKACIJA POREZNIH OBVEZNIKA

Član 15

Svi porezni obveznici moraju imati identifikacioni broj poreznog obveznika u skladu sa podzakonskim aktima.

Svako lice od kojeg se poreznim zakonima i podzakonskim aktima zahtijeva da poreznim organima podnese prijavu, izjavu ili drugi dokument, unijet će u tu prijavu, izjavu ili drugi dokument identifikacioni broj poreznog obveznika.

Svako lice od kojeg se poreznim zakonima i podzakonskim aktima zahtijeva da poreznim organima podnese prijavu, izjavu ili drugi dokument koji se odnosi na drugo lice, zatražit će od tog lica njegov identifikacioni broj poreznog obveznika. Taj broj će se unositi u prijavu, izjavu ili drugi dokument.

Porezni organ će navesti identifikacioni broj poreznog obveznika lica u svim obavijestima koje se šalju tom licu.

Identifikacioni broj poreznog obveznika koji je dodijeljen nekom licu bit će jedinstven i jedini broj tog lica u svrhu svih poreza i za sve porezne organe.

Član 15a

Identifikacioni broj dodijeljen poreznom obvezniku oduzet će se u sljedećim slučajevima:

1. ako se utvrdi da je identifikacioni broj dodijeljen bez podnošenja propisane dokumentacije ili ako je lažna dokumentacija, odnosno lažne informacije korištene u postupku dodijele identifikacionog broja;

2. ako je nakon izdavanja identifikacionog broja zakonodavac propisao druge uvjete za poreznu registraciju i identifikaciju

poreznog obveznika, a porezni obveznik ne postupi u skladu sa izmjenjenom zakonskom regulativom;

3. ako nadležni sud utvrdi da je upis u sudski registar bio nedopustiv ili je naknadno postao nedopustiv,

4. u drugim slučajevima u kojima se utvrdi da je dodjela identifikacionog broja bila nedopustiva ili je naknadno postala nedopustiva.

Postupak oduzimanja identifikacionog broja provodi se na zahtjev lica koje ima pravni interes ili po službenoj dužnosti, u skladu sa odredbama upravnog postupka. Postupak provodi organizaciona jedinica Porezne uprave koja je i dodijelila identifikacioni broj poreznom obvezniku.

Član 16

Porezni obveznici dužni su registrirati se kod Porezne uprave u mjestu, u roku i na način utvrđen u ovom poglavlju.

Obrazac prijave za registraciju će se utvrditi podzakonskim aktima.

Porezni obveznik - pravno lice i organizacija u prilogu prijave za registraciju dostavlja poreznom organu rješenje o sudskoj registraciji sa prilozima i izvod iz sudskog registra koji ne može biti stariji od trideset (30) dana od dana izdavanja, a porezni obveznik - fizičko lice - preduzetnik rješenje o registraciji izdato od nadležnih gradskih i općinskih organa.

Nakon završetka registracije poreznog obveznika, Porezna uprava će tom poreznom obvezniku izdati uvjerenje o registraciji.

Član 17

Pravno lice ili druga organizacija iz Federacije čije se sjedište nalazi u Federaciji registrirat će se kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada lokacija tog sjedišta. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije pravnog lica ili druge organizacije kod sudskih i drugih nadležnih organa.

Fizičko lice koje je dužno da se registruje kao poduzetnik, u skladu sa zakonima Federacije, registrirat će se kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada lokacija mjesta gdje se obavlja većina poslovnih

aktivnosti tog fizičkog lica. U slučajevima gdje ne postoji mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, registracija će se vršiti kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada poslovni ili stambeni prostor iz kojeg se upravlja poslovnim aktivnostima. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana obavezne registracije fizičkog lica kao poduzetnika kod nadležnih organa.

Pravno lice ili organizacija iz Federacije čije se sjedište nalazi izvan Federacije registrirat će se kod Središnjeg ureda Porezne uprave. Sjedište tog pravnog lica ili organizacije smatrat će se da je u okviru nadležnosti Središnjeg ureda Porezne uprave. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije pravnog lica ili organizacije kod odgovarajućih nadležnih organa.

Posebna organizaciona jedinica pravnog lica ili organizacije iz Federacije registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije nadležnosti se nalazi lokacija sjedišta tog pravnog lica ili organizacije. Prijavu za registraciju treba podnijeti u roku od pet (5) radnih dana od dana osnivanja te posebne organizacione jedinice u skladu sa zakonima Federacije.

Predstavništvo stranog pravnog lica ili organizacije u Federaciji registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije se nadležnosti nalazi lokacija sjedišta tog predstavništva. Prijavu za registraciju treba podnijeti u roku od pet (5) radnih dana od dana obavezne registracije predstavništva kod odgovarajućih nadležnih organa.

Jedinica investicionog fonda registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije se nadležnosti nalazi lokacija sjedišta uprave te jedinice investicionog fonda. Prijavu za registraciju podnijet će Uprava u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije jedinice investicionog fonda kod odgovarajućih nadležnih organa.

Ukoliko porezni obveznik koji je trenutno registriran prema gore navedenim stavovima promjeni svoje sjedište ili mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, vlasništvo ili pravni status, tada će porezni obveznik u pisanoj formi u roku od pet (5) dana o toj promjeni obavijestiti porezni ured kod kojeg je trenutno registriran.

Ukoliko porezni obveznik koji je trenutno registriran prema gore navedenim stavovima promijeni svoje sjedište ili mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, a novo sjedište odnosno mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti je u nadležnosti drugog poreznog ureda, a ne poreznog ureda kod kojeg je porezni obveznik trenutno registriran, tada će porezni obveznik u pisanoj formi u roku od pet (5) dana o toj promjeni obavijestiti oba porezna ureda.

Član 18

Nadležni sud ili drugi nadležni organ koji registrira pravna lica ili organizacije obavještava porezni ured u okviru čije nadležnosti se nalazi sjedište pravnog lica ili organizacije o registraciji, ponovnoj registraciji, stečaju ili likvidaciji ili reorganizaciji pravnih lica ili organizacija u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije, ponovne registracije ili od početka postupka stečaja, likvidacije ili reorganizacije pravnog lica ili organizacije.

Organ uprave ili drugi nadležni organ koji obavlja registraciju poduzetnika obavještava nadležni porezni ured o svakoj novoj registraciji, poništavanju registracije ili promjeni registracije u roku od pet (5) radnih dana od dana takve promjene.

Organ uprave ili drugi nadležni organ koji vodi evidenciju o imovini i upisuje promjene o vlasništvu nad imovinom obavještava nadležni Porezni ured o svim promjenama u roku od pet (5) radnih dana od dana takve upisane promjene kod subjekta nad čijom imovinom je Porezna uprava upisala zakonsku hipoteku.

Član 19

OOPP može otvoriti račune za pravno lice, organizaciju ili fizičko lice koje je registrirano kao poduzetnik jedino nakon predočavanja dokumenta koji izda Porezna uprava a kojim se potvrđuje registracija poreznog obveznika u skladu sa ovim poglavljem.

VII - PRIJAVE

Član 20

Porezna prijava je prijava porezne obaveze koju je porezni obveznik dužan podnijeti Poreznoj upravi i sastoji se od izvještaja i drugih

relevantnih dokumenata u vezi sa poreznom obavezom tog lica.

Izuzev ako je drugačije propisano poreznim zakonima, lice podnosi poreznu prijavu za svaku vrstu poreza kojoj to lice podliježe u skladu sa poreznim zakonima.

Porezna prijava se smatra podnesenom onog dana kada je primi Porezna uprava u obliku, na način i u mjestu propisanim ovim poglavljem i podzakonskim aktima.

Porezna prijava će se smatrati primljenom od Porezne uprave u skladu sa stavom 3. ovog člana i onda kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- porezni obveznik predoči poštansku potvrdu da je porezna prijava poslana poštom ili posjeduje kopiju porezne prijave koja je ovjerena prijemnim štambiljem Porezne uprave i

- porezni obveznik dokaže da je plaćanje porezne obaveze prikazane u poreznoj prijavi izvršeno u skladu sa stavom 2, člana 37. ovog zakona.

Porezna prijava će se smatrati primljenom od Porezne uprave na dan kada je prijava poslana preporučenom poštom ili na dan kada je predata neposredno u Poreznu upravu, računajući od dana koji je kasnije nastupio.

Porezni obveznik podnosi poreznu prijavu na utvrđenom obrascu. Obrasci za porezne prijave propisuju se podzakonskim aktima. Ako je propisano podzakonskim aktima, porezna prijava se može podnijeti na elektronskim putem ili u drugom obliku koji omogućava kompjutersku obradu podataka.

Porezni obveznik ili njegov zastupnik potpisuje poreznu prijavu, a ukoliko se radi o prijavi podnesenoj elektronskim putem, prijava se potpisuje u skladu sa Zakonom o elektronskom potpisu. Ako je cijelu prijavu ili samo dio prijave pripremilo drugo stručno lice, tada to stručno lice također potpisuje poreznu prijavu i unosi svoj identifikacioni broj poreznog obveznika.

Porezni obveznik podnosi poreznu prijavu u roku utvrđenom poreznim zakonima.

Izuzev ako nije drugačije propisano poreznim zakonima ili podzakonskim aktima, porezni obveznik podnosi poreznu prijavu nadležnom poreznom uredu ili bilo kojem drugom poreznom uredu koji odredi direktor ili u odsustvu direktora njegov zamjenik.

Uputstva za podnošenje poreznih prijava izdaje Porezna uprava ako porezni zakoni ne propisuju drugačije.

Član 21

Porezna uprava ima ovlaštenje da podnese poreznu prijavu u ime poreznog obveznika onda kada porezni obveznik nije podnio poreznu prijavu u roku od petnaest (15) dana od krajnjeg roka za podnošenje porezne prijave koji je propisan poreznim zakonima. Porezni obveznik nosi teret dokazivanja da određivanje porezne obaveze nije ispravno. Procedure podnošenja poreznih prijava u ime poreznog obveznika od Porezne uprave utvrdit će se podzakonskim aktima.

Član 22

Porezni obveznik može izmijeniti prethodno podnesenu poreznu prijavu.

Izmijenjena porezna prijava podnesena do dana dospijeća porezne prijave smatrat će se poreznom prijavom poreznog obveznika za taj period.

Svaki porezni obveznik koji je preplatio poreznu obavezu može podnijeti izmijenjenu prijavu kako bi potvrdio preplatu porezne obaveze.

Porezni obveznik koji otkrije da je napravljena greška ili propust na poreznoj prijavi koju je ranije podnio ili ju je podnio neko u njegovo ime, a koja je dovela do manje prijavljene porezne obaveze, podnosi izmijenjenu poreznu prijavu u kojoj je izvršena ispravka greške ili propusta u roku od petnaest (15) dana od otkrivanja greške ili propusta.

Porezna uprava ima ovlaštenje izmijeniti poreznu prijavu podnesenu od poreznog obveznika ukoliko utvrdi da porezna prijava nije ispravno podnesena ili ne sadrži tačne podatke. Izmjenu porezne

prijave Porezna uprava može izvršiti u roku od 15 dana od isteka roka za podnošenje porezne prijave propisanog poreznim zakonom.

Član 23

Obavijesna prijava je pisana izjava koju je lice dužno podnijeti Poreznoj upravi, a u kojoj daje informacije o finansijskim transakcijama između tog lica i poreznog obveznika ili poreznih obveznika ili druge takve informacije koje olakšavaju provedbu poreznih zakona.

Procedure za podnošenje obavijesnih prijava propisuju se podzakonskim aktima.

Član 24

Prijava za porez po odbitku je izvještaj koji pravno lice, druga organizacija ili fizičko lice - poduzetnik podnosi Poreznoj upravi, a u kojem su sadržane informacije o porezima koji se moraju obustaviti ili naplatiti od drugog lica i platiti na odgovarajuće račune. Pravno lice, druga organizacija ili fizičko lice - poduzetnik također dostavlja kopiju prijave za porez po odbitku licu od čijih se prihoda porezi odbijaju ili naplaćuju.

Uvjeti za podnošenje prijava za porez po odbitku i dostavljanje kopija utvrđuju se poreznim zakonima i podzakonskim aktima.

Član 25

Na zahtjev poreznog obveznika, direktor ima ovlaštenje da odobri produženje roka za podnošenje potrebne porezne prijave ili izvještaja za bilo koju vrstu poreza, ali najduže za šezdeset (60) dana. Direktor može ovo ovlaštenje prenijeti na drugog radnika Porezne uprave.

Produženje roka za podnošenje porezne prijave ili izvještaja može se odobriti jedino kada porezni obveznik navede valjan razlog: bolest, odsustvo iz zemlje ili drugi razuman razlog.

Odobrenje produženja roka u skladu sa ovim članom ne utiče na dan dospijeća plaćanja porezne obaveze utvrđenog poreznim zakonom.

Član 26

Obrada porezne prijave se vrši na mjestu koje odredi direktor, a na način propisan podzakonskim aktima.

VIII - POREZNE OBAVEZE

Član 27

Porezna obaveza je obaveza poreznog obveznika da plati porez, doprinose, takse i novčane kazne uključujući i pripadajuće kamate u skladu sa poreznim zakonima i zakonima kojima se uređuju pitanja doprinosa i odnosnih taksi i novčanih kazni.

Porezna obaveza se obračunava u skladu sa procedurama utvrđenim poreznim zakonima.

Porezna obaveza se smatra dospjelom na dan utvrđen poreznim zakonima.

Poreznu obavezu može naplatiti Porezna uprava koristeći mjere iz Poglavlja XI ovog zakona, nakon razreza određenog poreza, kazni ili kamata u skladu sa procedurama iz Poglavlja X ovog zakona.

Uvjeti za plaćanje porezne obaveze mogu se promijeniti jedino pod uvjetima utvrđenim u ovom zakonu.

Izmirenjem porezne obaveze u skladu sa Poglavljem IX ovog zakona lice se oslobađa odgovornosti za tu poreznu obavezu.

Član 28

Porezna obaveza poreznog obveznika koju je, u skladu sa poreznim zakonima, dužno obustaviti i naplatiti pravno lice, druga organizacija ili fizičko lice - poduzetnik, bit će porezna obaveza tog pravnog lica, druge organizacije ili fizičkog lica - poduzetnika, a ne poreznog obveznika od momenta kada je pravno lice, druga organizacija ili fizičko lice - poduzetnik bilo dužno obustaviti i naplatiti tu poreznu obavezu od poreznog obveznika.

OOPP koja od poreznog obveznika primi nalog za prijenos sredstava u svrhu plaćanja porezne obaveze, odgovorna je za poreznu obavezu u trenutku prijema tog naloga, a porezni obveznik je oslobođen odgovornosti za poreznu obavezu od tog momenta, pod uvjetom da postoje dovoljna sredstva na računu poreznog obveznika, a OOPP je ovlaštena da prenese sredstva na odgovarajući budžet ili račun u skladu sa zakonima Federacije.

Član 29

Fizičko lice je odgovorno za porez, kaznu ili kamatu koju pravno lice ili druga organizacija ne obustavi pravilno ili ne naplati odnosno ne izvrši uplatu na odgovarajući račun:

- ako je to fizičko lice direktor pravnog lica ili organizacije ili

- ako je to fizičko lice ovlašteno da raspolaže sredstvima ili odobrava trošenje sredstava pravnog lica ili organizacije.

Porezna obaveza pravnog lica ili organizacije za koju su fizičko lice ili fizička lica odgovorna u skladu sa ovim članom bit će solidarna odgovornost pravnog lica ili organizacije i fizičkog lica ili fizičkih lica dok se porezna obaveza ne naplati u punom iznosu od bilo kojeg solidarno odgovornog lica. Porez, kazna i kamata ni pod kojim uvjetima ne mogu biti naplaćeni dva ili više puta.

Član 30

Fizičko lice iz člana 29. ovog zakona je također odgovorno za druge poreze pravnog lica ili organizacije:

- ako je to fizičko lice primilo nalog za plaćanje kojim se dokumentuje činjenica da pravno lice ili organizacija nije izvršilo uplatu porezne obaveze i

- ako je to fizičko lice nakon toga odobrilo trošenje sredstava ili usmjerilo sredstva u neke druge svrhe, a ne u svrhe izmirivanja porezne obaveze.

Porezna obaveza fizičkog lica, prema ovom stavu, neće prelaziti iznos sredstava koje je, nakon prijema naloga, to fizičko lice potrošilo u druge svrhe, a ne u svrhe izmirivanja porezne obaveze.

Stav 2. člana 29. ovog zakona primjenjuje se i na ovaj član.

Član 31

Lice koje kupi ili primi na poklon imovinu (primalac) drugog lica (prenositelja) odgovorno je za porezne obaveze prenositelja ako je znalo ili imalo razlog da zna da je prenositelj ovu imovinu prenio na primaoca u cilju izbjegavanja plaćanja porezne obaveze.

Postupak dokazivanja da je odgovornost na primaocu iz stava 1. ovog člana propisuje se podzakonskim aktima.

Član 32

Poreznu obavezu pravnog lica ili organizacije u postupku likvidacije izmiruje likvidaciona komisija pravnog lica ili organizacije iz novčanih sredstava pravnog lica ili organizacije uključujući prihode od prodaje njene imovine.

Pravno lice ili organizacija u koju je uključena posebna organizaciona jedinica koja je u postupku likvidacije, izmirit će poreznu obavezu te posebne organizacione jedinice pravnog lica ili organizacije.

Ako je pravno lice, druga organizacija ili posebna organizaciona jedinica predmetom likvidacije, a ne postoje dovoljna sredstva niti imovina za izmirenje porezne obaveze, neplaćena porezna obaveza može postati odgovornost fizičkih lica u skladu sa čl. 29. i 30. ovog zakona.

NAPOMENA: Ovaj dokument nije objavljen u cijelosti.